

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

**IZVJEŠTAJ O JAVNOM DUGU CRNE GORE
31. decembar 2017. godine**

Mart, 2018

SADRŽAJ

UVOD	3
1. Stanje i promjene u javnom dugu Crne Gore.....	3
2. Kretanje državnog duga u toku 2017. godine	5
2.1 Spoljni dug	6
2.2 Unutrašnji dug	8
3. Dug lokalne samouprave.....	9
4. Kretanje državnih garancija u toku 2017. godine.....	10
4.1 Spoljne garancije.....	11
4.2 Domaće garancije	12
5. Otplata duga	13

Sadržaj tabela:

<i>Tabela 1 Stanje duga 31.12.2017. godine</i>	4
<i>Tabela 2 Konsolidovani dug lokalne samouprave</i>	9
<i>Tabela 3 Spoljne garancije (u mil. eura)</i>	11
<i>Tabela 4 Domaće garancije (u mil. eura)</i>	12
<i>Tabela 5 Servisiranje državnog duga u 2017. godini</i>	13

Sadržaj grafika:

<i>Grafik 1 Državni i javni dug (2016-2017)</i>	5
<i>Grafik 2 Državni i javni dug (2016-2017) uključujući depozite</i>	5
<i>Grafik 3 Odnos spoljnog i unutrašnjeg duga</i>	5
<i>Grafik 4 Valutna i kamatna struktura državnog duga</i>	5
<i>Grafik 5 Struktura spoljnog duga</i>	6
<i>Grafik 6 Stanje nepovučenih sredstava kredita</i>	7
<i>Grafik 7 Struktura unutrašnjeg duga</i>	8
<i>Grafik 8 Odnos konsolidovanog unutrašnjeg i spoljnog duga lokalne samouprave</i>	10
<i>Grafik 9 Državne garancije</i>	10

UVOD

Zakonska regulativa koja se odnosi na pitanje javnog duga Crne Gore definisana je odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list Crne Gore“, br.20/14, 56/14, 70/17 i 4/18).

Javni dug je, u skladu sa pomenutim Zakonom, definisan kao dug centralnog i lokalnog nivoa, odnosno opšteg nivoa države. Centralni nivo države su državni organi i organi državne uprave, pravna lica i privredna društva koja pretežno pružaju usluge od javnog interesa, koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim dijelom finansirana od države. Lokalni nivo su organi opštine, pravna lica i privredna društva koja pretežno pružaju usluge od lokalnog interesa i koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim dijelom finansirana od opštine.

Shodno odredbama Zakona, Državnim dugom upravlja i evidenciju o postojećem dugu države, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama vodi Ministarstvo finansija.

Nadležni organ u opštini vodi evidenciju o postojećem dugu opštine, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama, i o tome dostavlja Ministarstvu finansija izvještaj kvartalno u roku od 30 dana, od isteka kvartala.

Ministarstvo finansija objedinjava evidenciju o javnom dugu, i godišnji izvještaj o javnom dugu dostavlja Vladi Crne Gore u roku od 90 dana od isteka fiskalne godine.

1. Stanje i promjene u javnom dugu Crne Gore

Ukupni javni dug Crne Gore, na dan 31.12.2017. godine, iznosi **2.758,83 mil. eura** ili **64,17 % BDP-a**.¹

Uzimajući u obzir depozite Ministarstva finansija koji uključuju i 38.477 unci zlata, a koji su na kraju 2017. godine iznosili ukupno 70,90 mil. eura, neto javni dug Crne Gore na dan 31.12.2017. godine, iznosi **2.687,93 mil. eura** ili **62,52% BDP-a**.

---

¹ Prema zvaničnim podacima Monstat-a

Tabela 1 Stanje duga 31.12.2017. godine

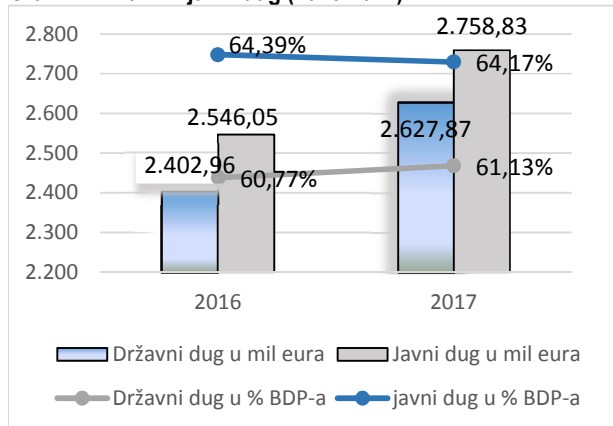
SPOLJNI DUG			BDP u mil. eura:	4.299,0
Kreditor	Stanje duga u mil. eura	Stanje duga u % BDP-a	% učešće u spoljnjem dugu	% učešće u javnom dugu
Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	197,55	4,60%	8,92%	7,16%
Pariski klub Povjerilaca	87,47	2,03%	3,95%	3,17%
Međunarodna Asocijacija za razvoj (IDA)	44,39	1,03%	2,00%	1,61%
Evropska investiciona banka (EIB)	98,18	2,28%	4,43%	3,56%
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	14,90	0,35%	0,67%	0,54%
Banka za razvoj Savjeta Evrope (CEB)	20,66	0,48%	0,93%	0,75%
Evropska Komisija	1,70	0,04%	0,08%	0,06%
Njemačka banka za razvoj (KFW)	40,76	0,95%	1,84%	1,48%
Mađarski zajam	5,49	0,13%	0,25%	0,20%
Poljski zajam	6,24	0,15%	0,28%	0,23%
Francuski kredit - NATIXIS	4,72	0,11%	0,21%	0,17%
EUROFIMA	8,55	0,20%	0,39%	0,31%
Češka Exim Banka	1,04	0,02%	0,05%	0,04%
Steiermarkische Bank und Sparkassen	7,70	0,18%	0,35%	0,28%
Credit Suisse Banka	138,44	3,22%	6,25%	5,02%
Kineska Exim Banka	337,88	7,86%	15,26%	12,25%
Instituto del credito oficial (ICO) – Španski kredit	3,40	0,08%	0,15%	0,12%
Austrijski kredit	3,76	0,09%	0,17%	0,14%
EUROBOND	1.080,00	25,12%	48,78%	39,15%
Banka Intesa	30,00	0,70%	1,36%	1,09%
OTP-Erste-Zagrebačka banka (Sindicirani zajam)	81,00	1,88%	3,66%	2,94%
IFAD	0,15	0,00%	0,01%	0,01%
Ukupno spoljni dug	2.213,97	51,50%	100,00%	80,25%

UNUTRAŠNJI DUG				
Kreditor	Stanje duga u mil. eura	Stanje duga u % BDP-a	% učešće u unutrašnjem dugu	% učešće u javnom dugu
Stara devizna štednja	13,74	0,32%	3,32%	0,50%
Obaveze po osnovu obeštećenja-restitucija	87,82	2,04%	21,22%	3,18%
Kreditni kod poslovnih banaka	107,47	2,50%	25,97%	3,90%
Zaostale penzije	1,92	0,04%	0,46%	0,07%
Državni zapisi	77,54	1,80%	18,73%	2,81%
Obveznice Fonda rada - OBFR	0,00	0,00%	0,00%	0,00%
Domaće obveznice - GB14	5,87	0,14%	1,42%	0,21%
Domaće obveznice - GB16	80,41	1,87%	19,43%	2,91%
Pravna lica i privredna društva	39,13	0,91%	9,45%	1,42%
Ukupno unutrašnji dug	413,89	9,63%	100,00%	15,00%

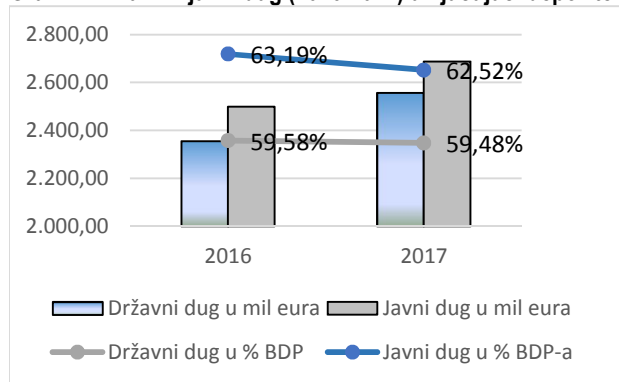
UKUPNO DRŽAVNI DUG	2.627,87	61,13%		95,25%
DUG LOKALNE SAMOUPRAVE ²	130,97	3,05%		4,75%
UKUPNO JAVNI DUG	2.758,83	64,17%		

² U stanje duga jedinica lokalne samouprave nije uključen dug u iznosu od 36,00 mil. eura, jer je isti uključen u stanje spoljnog duga.

Grafik 1 Državni i javni dug (2016-2017)

Grafik 2 Državni i javni dug (2016-2017) uključujući depozite

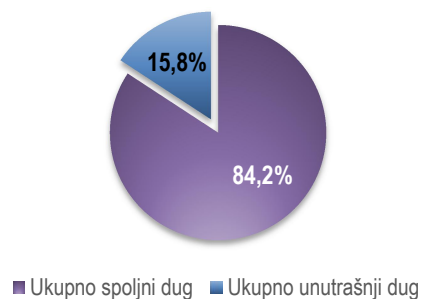

2. Kretanje državnog duga u toku 2017. godine

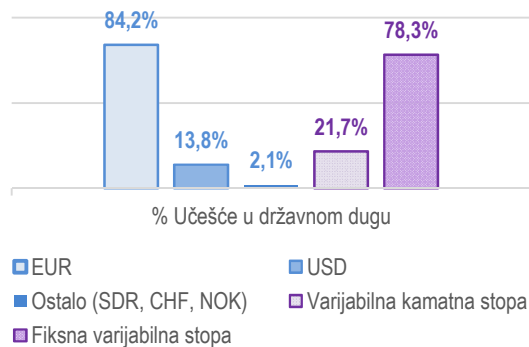
Državni dug Crne Gore na dan 31.12.2017. godine iznosi 2.627,87 mil. eura i sastoji se od spoljnog duga koji iznosi 2.213,97 mil. eura i unutrašnjeg duga koji iznosi 413,89 mil. eura.

U stanje državnog duga uključen je dio duga lokalne samouprave, u iznosu od 36,00 mil.eura, po osnovu ugovora za koje je Ministarstvo finansija zaključilo ugovore sa međunarodnim kreditorima, a sa opštinama podkreditne ugovore, jer se Ministarstvo finansija pojavljuje kao direktni zajmoprimac.

Grafik 3 Odnos spoljnog i unutrašnjeg duga

Grafik 4 Valutna i kamatna struktura državnog duga

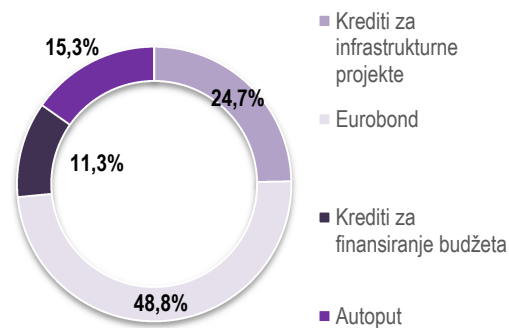
U odnosu na kraj 2016. godine, državni dug porastao je za 224,91 mil. eura. Struktura državnog duga, na kraju 2017. godine, ima realnu ponderisanu prosječnu kamatnu stopu od 3,1%, dok je prosječno vrijeme dospelja državnog duga 4,6 godina.³

2.1 Spoljni dug

Spoljni dug na kraju 2017. godine iznosio je 2.213,97 mil. eura, i u odnosu na kraj 2016. godine porastao je za 211,21 mil. eura.

Spoljni dug najvećim dijelom čine Eurobond obveznice u iznosu od oko 1.080,00 mil. eura, kredit za izgradnju dionice autoputa Smokovac-Mateševo kod kineske Exim banke u iznosu od oko 337,88 mil. eura, projektni zajmovi kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od oko 197,55 mil. eura, kreditna zaduženja kod Credit Suisse banke u iznosu od 138,44 mil. eura i projektni zajmovi kod Evropske investicione banke u iznosu od oko 98,18 mil. eura, Njemačke banke za razvoj (KfW) u iznosu od oko 40,76 mil. eura, Pariskog kluba povjerilaca u iznosu od oko 87,47 mil. eura i drugi.

Grafik 5 Struktura spoljnog duga

Stanje spoljnog duga uvećano je, najvećim dijelom zaduživanjem na međunarodnom tržištu, u ukupnom iznosu od 189,44 mil. eura. Sredstava obezbjeđena navedenim zaduženjima namijenjena su za finansiranje budžetskog deficita i otplatu duga.

Pored navedenih aranžmana, tokom 2017. godine, potpisani su i sljedeći kreditni aranžmani:

- Kredit Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za Projekat rješavanja stambenih pitanja građana po povoljnim uslovima (nastavak Projekta 1000+ stanova), u iznosu od 10,00 mil. eura;
- Kredit Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za Projekat rekonstrukcije magistralnih puteva u Crnoj Gori, u iznosu od 40,00 mil. eura;
- Kredit Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede (IFAD), za Projekat stvaranja klastera i transformacije ruralnih područja, u iznosu od 3,88 mil. eura;
- Kredit Njemačke banke za razvoj (KfW), za Projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Glavnom gradu Podgorica, u iznosu od 35,00 mil. eura.

Takođe, tokom 2017. godine, na povećanje spoljnog duga uticalo je i angažovanje kreditnih sredstava, u ukupnom iznosu od 189,05 mil. eura i to:

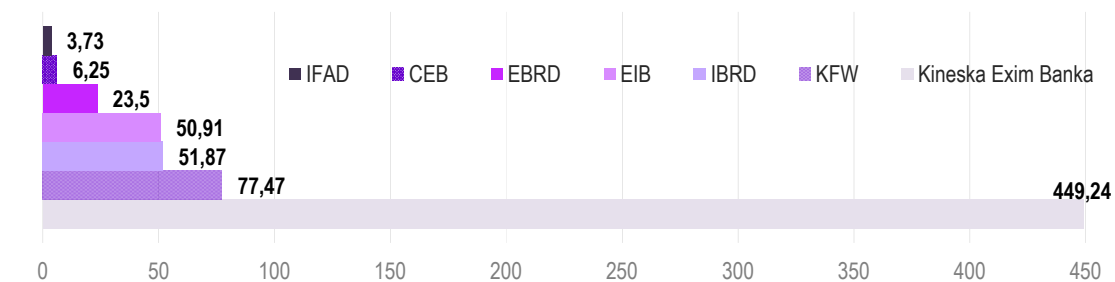
³ Navedeno stanje državnog duga ne uključuje dug po osnovu zaostalih penzija i pravnih lica i privrednih društava, u ukupnom iznosu od 41,05 mil. eura.

- iz kredita sa kineskom Exim bankom, za projekat „Finansiranje autoputa Bar – Boljare (Smokovac-Mateševo)“, u iznosu od 171,42 mil. eura,
- za projekat Svjetske banke „Energetska efikasnost – dodatno finansiranje“, u iznosu od oko 1,58 mil. eura,
- za projekat Svjetske banke „MIDAS-Dodatno finansiranje“, u iznosu od 0,5 mil. eura,
- za projekat Svjetske banke „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost“, u iznosu od 1,68 mil. eura,
- za projekat IFAD-a „Stvaranja klastera i transformacije ruralnih područja“, u iznosu od 0,15 mil. eura,
- za projekat EBRD-a „Infrastrukturni projekti u opštini Danilovgrad“, u iznosu od 0,39 mil. eura,
- iz KfW kredita za projekat „Vodosnabdijevanja i sanacija otpadnih voda“ (faza III, faza IV, faza V i faza V-2), u ukupnom iznosu od oko 6,03 mil. eura,
- iz KfW kredita za projekat „Energetska efikasnost u javnim ustanovama“ (faza II), u ukupnom iznosu od oko 0,45 mil. eura,
- iz kredita sa Vijećem Evropske Razvojne Banke, za „Projekat socijalnog stanovanja II“, u iznosu od 4,85 mil. eura,
- iz kredita sa EBRD-om za projekat „Rekonstrukcija lokalnih puteva u Crnoj Gori“, u ukupnom iznosu od 1,99 mil. eura.

Otplata spoljnog duga u 2017. godini izvršena je u iznosu od 132,59 mil. eura, što se odnosi na otplatu spoljnog duga po osnovu kreditnih zaduženja kod međunarodnih kreditora.

Na narednom grafiku prikazani su podaci o stanju nepovučenih sredstava prema kreditorima, po osnovu kreditnih aranžmana kod kojih nisu angažovana (povučena) sva ugovorena sredstva.

Grafik 6 Stanje nepovučenih sredstava kredita

Prema postojećem stanju spoljnog duga, zaduženje kod međunarodnih finansijskih institucija (Svjetska banka i njene afilijacije - IBRD, IDA, zatim Pariski klub, EIB, EBRD, CEB, Evropska komisija, KfW i IFAD) iznosi oko 11,76% BDP-a, dug po bilateralnim (mekim) zajmovima (ugovori sa Vladama Austrije, Mađarske, Poljske, Francuske, Španije, Eurofima, Češka Exim Banka, Kineska EXIM banka i Steiermarkische Bank und Sparkassen AG) iznosi oko 8,81% BDP-a, dok dug po osnovu kreditnih aranžmana za potrebe finansiranja budžeta (Eurobond, Credit Suisse, Erste Banka, Banka Intesa, OTP Banka i Zagrebačka banka) iznosi oko 30,92% BDP-a.

U iznos spoljnjeg duga nijesu uključene obaveze po osnovu neriješenih dužničko-povjerilačkih pitanja prema Libiji, Kuvajtu, Češkoj i Slovačkoj u visini od oko 1% BDP-a. Dug prema vladama ove četiri zemlje Crnoj Gori je pripao po osnovu raspodjele nealociranog duga (5,88% od 38% za Srbiju i Crnu Goru), i shodno Sporazumu o pitanjima sukcesije iz Beča 29. juna 2001. godine rješava se usaglašenim stavovima u okviru Komiteta za podjelu finansijske aktive i pasive bivše SFRJ.

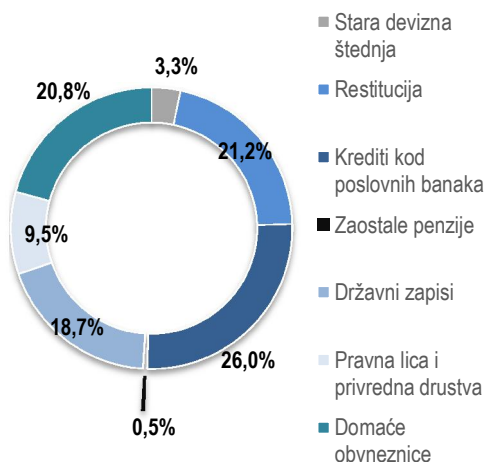
2.2 Unutrašnji dug

Unutrašnji dug je u toku 2017. godine povećan je za oko 13,69 mil. eura u odnosu na kraj 2016. godine i iznosi oko 413,89 mil. eura.

Unutrašnji dug najvećim dijelom čini dug za kredite kod komercijalnih banaka u iznosu od 107,47 mil. eura, po osnovu restitucije u iznosu od oko 87,82 mil. eura, po osnovu emisije domaćih obveznica 80,41 mil. eura i po osnovu državnih zapisa u iznosu od 77,54 mil. eura i drugi.

Povećanje unutrašnjeg duga, prije svega uzrokovano je dugoročnim zaduženjem na domaćem tržištu, kod komercijalnih banaka, za finansiranje budžeta i održavanje likvidnosti, u ukupnom iznosu od 65 mil. eura.

Grafik 7 Struktura unutrašnjeg duga

U toku 2017. godine izvršena je otplata duga po osnovu kredita kod komercijalnih banaka u iznosu od 18,09 mil. eura, zatim otplata duga po osnovu obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim radom je prestala potreba u iznosu od oko 1,37 mil. eura, otplatom redovne rate za restituciju u iznosu od oko 2,37 mil. eura, otplatom domaćih obveznica GB14 u iznosu od oko 11,31 mil. eura kao i otplatom redovne rate za deviznu štednju u iznosu od oko 15,42 mil. eura. Tokom godine je bilo zaduženja po osnovu državnih zapisa koji su refinansirani i korišćeni za tekuću likvidnost tokom godine u iznosu od oko 195,25 mil.eura.

Ukupna obaveza po osnovu restitucije iznosi oko 87,82 mil. eura, što je za 3,2 mil. eura manje nego na kraju 2016. godine. Smanjenje iznosa duga po osnovu restitucije uzrokovano je otplatom obaveza po osnovu rješenja za povraćaj oduzetih imovinskih prava, rješenja za plaćanje carine, poreza i slično po tom osnovu.

Ukupna obaveza po osnovu stare devizne štednje na kraju 2017. godine iznosi oko 13,74 mil.eura, što je za oko 15,71 mil. eura manje nego na kraju 2016. godine.

U stanje domaćeg duga uključen je i dug pravnih lica i privrednih društava koja pretežno pružaju usluge od javnog interesa, koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim

dijelom finansirana iz budžeta države, u iznosu od oko 39,13 mil. eura. U iznos pomenutog duga najvećim dijelom uključen je dug Željezničke infrastrukture u iznosu od oko 28,65 mil. eura, Željezničkog prevoza u iznosu od oko 9,22 mil. eura, duga Radio televizije Crne Gore u iznosu od oko 1,16 mil. eura i drugi.

3. Dug lokalne samouprave

Konsolidovani dug opština iznosi oko 166,97 mil. eura, prema najnovijim podacima dostavljenim od strane opština za kraj 2017. godine, kao i podacima Ministarstva finansija, što je za oko 8,78 mil. eura manje nego na kraju 2016. godine, i u tabeli državnog duga je prikazan na dva načina:

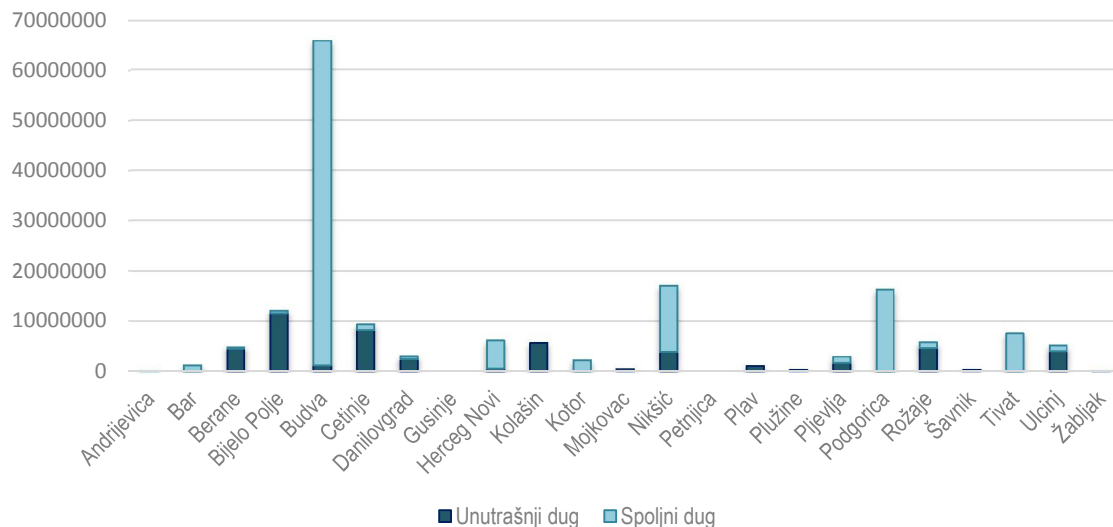
- kroz stanje državnog ino duga uključen je dug opština po Ugovorima koje je potpisala Vlada Crne Gore sa ino kreditorima, a sa opštinama podkreditne sporazume, u iznosu od oko 36,00 mil. eura (iznos povučenih, neotplaćenih sredstava)
- kroz stanje duga lokalne samouprave, u iznosu od oko 130,97 mil. eura.

U nastavku slijedi tabela konsolidovanog duga lokalne samouprave na kraju 2017. godine.

Tabela 2 Konsolidovani dug lokalne samouprave

Grad	Unutrašnji dug	Spoljni dug	Ukupno
Andrijevića	0,00	0,06	0,06
Bar	0,00	1,17	1,17
Berane	4,42	0,41	4,83
Bijelo Polje	11,58	0,50	12,08
Budva	1,23	64,54	65,77
Cetinje	8,26	1,09	9,35
Danilovgrad	2,37	0,57	2,93
Gusinje	0,00	0,00	0,00
Herceg Novi	0,52	5,58	6,10
Kolašin	5,61	0,00	5,61
Kotor	0,00	2,22	2,22
Mojkovac	0,48	0,00	0,48
Nikšić	3,81	13,27	17,08
Petnjica	0,00	0,00	0,00
Plav	1,10	0,00	1,10
Plužine	0,23	0,00	0,23
Pljevlja	1,66	1,20	2,86
Podgorica	0,09	16,19	16,28
Rožaje	4,66	1,17	5,83
Šavnik	0,25	0,00	0,25
Tivat	0,00	7,59	7,59
Ulcinj	3,97	1,17	5,14
Žabljak	0,01	0,00	0,01
UKUPNO	50,25	116,72	166,97

Grafik 8 Odnos konsolidovanog unutrašnjeg i spoljnog duga lokalne samouprave

4. Kretanje državnih garancija u toku 2017. godine

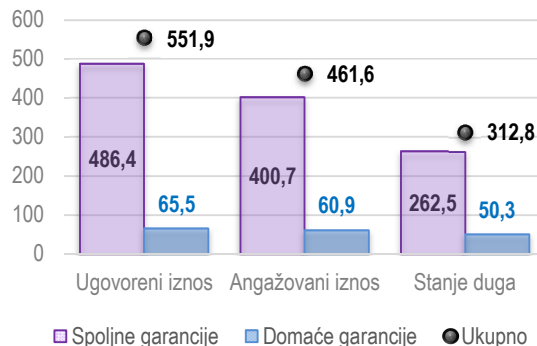
Ugovoreni iznos garancija koje je Vlada izdala do kraja 2017. godine iznosi oko 551,86 mil. eura, od čega su povučena sredstva u iznosu od oko 461,57 mil. eura, a stanje duga na kraju 2017. godine, po garancijama izdatim domaćim i ino kreditorima iznosi 312,80 mil. eura, što predstavlja 7,28% BDP-a.

U skladu sa Zakonom o budžetu za 2017. godinu, Vlada Crne Gore izdala je garancije u ukupnom iznosu od 13,7 miliona eura, i to:

- Spoljnu garanciju u iznosu od 7,0 mil. eura, za kreditni aranžman od 20,0 mil. eura između Željezničke infrastrukture i Evropske investicione banke (EIB), za projekte koji se odnose na rekonstrukciju i unapređenje željezničke infrastrukture, i
- Domaću garanciju u iznosu od 6,7 mil. eura, za kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje i Erste banke, u cilju zamjene postojeće spoljne garancije izdate Abu Dabi Fondu, za kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje i Abu Dabi Fonda.

Domaće garancije su uglavnom izdate u cilju podrške kompanijama za realizaciju određenih socijalnih aktivnosti i kao podrška realizaciji sanacionih planova lokalnih samouprava. Spoljne garancije su izdate za implementaciju raznih infrastrukturnih projekata, obezbjeđenje podrške razvoju malih i srednjih preduzeća, kao i u cilju podrške za restrukturiranje željezničke infrastrukture, modernizaciju aerodroma i energetskog sistema.

Grafik 9 Državne garancije

4.1 Spoljne garancije

Angažovani iznos garancija koje je Vlada Crne Gore izdala za zajmove kod inostranih kreditora iznosi oko 400,71 mil. eura, dok je stanje duga po istim 262,53 mil. eura ili 6,11 % BDP-a.

Tabela 3 Spoljne garancije (u mil. eura)

Kreditor/Namjena	Zajmoprimac	Datum potpisivanja	Ugovoreni iznos	Angažovani iznos 31.12.2017.	Stanje duga 31.12.2017.
Evropska investiciona banka (EIB)					
Projekat evropskih puteva	Monteput	17.05.2004.	24	24	16,15
Rekonstrukcija elektroenergetskog sistema	EPCG i CGES	15.08.2002.	11	8,02	3,83
Modernizacija aerodroma	JP Aerodromi Crne Gore	27.03.2004.	12	12	6,67
Mala i srednja preduzeća preko poslovnih banaka	Poslovne banke	02.07.2009.	90	90	36,34
Modernizacija željezničke infrastrukture	ŽICG	20.12.2010.	7	7	7,00
Rekonstrukcija željezničke infrastrukture	ŽICG	20.03.2017.	7	0	0,00
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)					
Modernizacija aerodroma	JP Aerodromi Crne Gore	12.12.2003.	11	10,24	0,85
Projekat izgradnje regionalnog vodovoda - južni krak faza I	JP Regionalni vodovod	09.11.2007.	8	8	7,92
Projekat izgradnje regionalnog vodovoda - južni krak faza II	JP Regionalni vodovod	16.05.2008.	7	7	
Projekat izgradnje regionalnog vodovoda - južni krak faza I - Anex	JP Regionalni vodovod	10.07.2009.	3	3	
Projekat obnove željezničke infrastrukture - Faza III	JP Željeznice CG - treća tranša	8.11.2010.	4	11,68	9,87
Projekat obnove željezničke infrastrukture Faza III Anex	Željeznička infrastruktura AD, Podgorica	12.10.2012.	10		
Projekat hitne obnove željezničke infrastrukture 2	Željeznička infrastruktura AD, Podgorica	11.12.2009.	15	13,28	8,53
Projekat nabavke elektromotornih jedinica i dijagnostičke opreme	Željeznički prevoz AD	8.11.2010	13,55	13,55	9,22
Kreditna linija za zaštitu depozita	Fond za zaštitu depozita	8.11.2010	30	0	0,00
Pljevlja Interkonektivni kabal	CGES	09.06.2014.	60	33,46	30,65
Postavljanje visoko naponskog kabla između Tivta i Pljevalja	CGES	30.12.2015.			
Njemačka banka za razvoj (KfW)					
EPCG-Piva	EPCG	28.12.2007.	16	6,97	0,57
EPCG - trafo stanica Podgorica-Ribarevine	EPCG i CGES	20.07.2007.	5,4	4,79	0,91

EPCG - Zamjena filtera u TE Pljevlja i proširenje trafo stanica Podgorica-Ribarevine	EPCG i CGES	11.12.2008.	15	14,81	8,06
Interkonektivni kabl	CGES	08.05.2013.	25	20,47	16,30
Kineska Exim Banka					
Nabavka i remont brodova	Crnogorska plovidba	21.01.2010.	39,52	39,52	29,64
Nabavka i remont brodova	Barska plovidba	29.01.2013.	38,69	38,69	38,69
WTE Wassertechnik					
Projekat otpadnih voda	Opština Budva	16.03.2010.	29,25	29,25	28,84 ⁴
Češka eksportna Banka					
Završetak pruge Podgorica-Nikšić	ŽICG	12.12.2011.	5	4,98	2,49
UKUPNO			486,41	400,71	262,53

4.2 Domaće garancije

Angažovani iznos garancija koje je Vlada Crne Gore izdala za zajmove kod domaćih kreditora iznosi oko 60,86 mil. eura, dok je stanje duga po istim 50,27 mil. eura ili 1,17% BDP-a.

Tabela 4 Domaće garancije (u mil. eura)

Kreditor / Zajmoprimac	Datum potpisivanja	Namjena	Ugovoreni iznos	Angažovani iznos 31.12.2017.	Stanje duga 31.12.2017.
Hipotekarna banka a.d.					
Montenegro Airlines	31.12.2009.	Investiciona ulaganja u osnovna sredstva	2,70	0,0	0,0
Montenegro Airlines	25.02.2010.		1,80	0,0	0,0
Montenegro Airlines	06.05.2011.	Državna pomoć za realizaciju Plana restrukturiranja	2,00	2,00	0,80
Montenegro Airlines	16.12.2015.		1,12	1,12	0,91
Montenegro Airlines	16.12.2015.		1,50	1,50	1,09
NLB Montenegro banka					
Montenegro Airlines	13.12.2011.	Državna pomoć za realizaciju Plana restrukturiranja	0,41	0,41	0,20
Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica					
Jadransko brodogradilište a.d. Bijela	19.01.2012.	Kredit namijenjen uklanjanju industrijskog otpada (grita)	1,05	1,05	0,30
Societe Generale Monetnegro banka a.d. Podgorica					
Stambena zadruga radnika prosvjete CG "Solidarno" Podgorica	20.07.2015.	Za izgradnju stambene zgrade za prosvjetne radnike u Budvi	5,28	5,28	5,28
Komercijalne banke					
Jedinice lokalne samouprave	2015.god.	Realizacija sanacionih planova jedinica lokalnih samouprava	42,89	42,80	34,98
Erste banka a.d. Podgorica					
Javno preduzeće "Regionalni Vodovod Crnogorsko Primorje" – Budva	27.04.2017.	Za potrebe refinansiranja kredita Abu Dhabi Fonda za razvoj	6,70	6,70	6,70
UKUPNO			65,45	60,86	50,27

⁴ Preliminarni podaci-opština Budva nije dostavila konačne podatke

5. Otplata duga

U toku 2017. godine izvršena je otplata državnog duga po glavnici, rezidentima i nerezidentima, u ukupnom iznosu od 358,60 mil. eura, otplata duga iz ranijeg perioda po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 15,42 mil. eura, kao i otplata kamata, rezidentima i nerezidentima, u ukupnom iznosu od 98,61 mil. eura. Struktura otplate je prikazana u narednoj tabeli.

Tabela 5 Servisiranje državnog duga u 2017. godini

Budžetska pozicija	2017
4611 - Otplata glavnice rezidentima	226,01 ⁵
4612 - Otplata glavnice nerezidentima	132,59
4630 - Otplata obaveza iz prethodnih godina – stara devizna štednja	15,42
4630 - Otplata obaveza iz prethodnih godina – restitucija	2,37
Ukupna otplata glavnice	376,39
4161 - Otplata kamate rezidentima	9,95
4162 - Otplata kamate nerezidentima	88,66
Ukupna otplata kamate	98,61
UKUPNO	475,00

⁵ Tokom godine refinansirani su državni zapisi u iznosu od oko 195,07 mil.eur.